

Tjänsteställe, handläggare

Revisorerna

För kännedom

Kommunstyrelsen i:
Gällivare kommun
Jokkmokks kommun
Kiruna kommun
Pajala kommun

Lapplands kommunalförbund
Förbundsdirektionen
Gymnasienämnden

1 Direktionens och gymnasienämndens ansvarsutövande

Revisorerna ska varje år i revisionsberättelsen särskilt uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för direktion och nämnd samt de enskilda förtroendevalda i sådana organ. I revisionsuppgiften ingår att pröva om verksamheten, utifrån en helhetssyn, bedrivs på ett sätt som tillgodoser kommuninvånarnas rättmätiga krav på:

- Effektivitet och kvalitet
- Tillförlitlighet och säkerhet
- Styrbarhet

Utgångspunkten för revisorernas årliga ansvarsprövning är direktionens och gymnasienämndens ansvar och aktiva arbete för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet, sett utifrån skyldigheter och uppdrag de har från medlemskommunerna och lagstiftning.

1.1 Ansvarsutövande verksamhetsåret 2018

För 2018 års verksamhet har revisionen genomfört den årliga ansvarsutövande-granskningen med inriktning på om direktionen och gymnasienämnden vidtar tillräckliga åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera tilldelat uppdrag. Granskningen är översiktlig till sin karaktär och fokuserar på direktionens och gymnasienämndens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi på ett övergripande plan.

Bedömning av ansvarsutövandet har skett dels utifrån en översiktlig protokolls- och dokumentationsgranskning med ett antal sk kontrollmoment, dels utifrån diskussion med direktion och gymnasienämnd. Vi har i diskussionerna även i viss utsträckning följt upp vidtagna åtgärder med anledning av de bedömningar och förslag vi lämnat vid tidigare genomförda granskningar.

Våra iakttagelser och bedömningar avseende direktionens och gymnasienämndens ansvarsutövande 2018 sammanfattas i föreliggande skrivelse.

I granskningen, liksom vid upprättandet av denna skrivelse, har vi biträttas av sakkunniga från PwC.

För Lapplands kommunalförbunds revisorer

Åke Kangas, ordförande
Av Pajala kommun utsedd revisor

Tea Liikavainio
Av Kiruna kommun utsedd revisor

Tjänsteställe, handläggare

Revisorerna

2 Resultat gymnasienämnden

Granskning av protokoll och dokument visar bl.a. följande:

- Nämnden har inte upprättat någon traditionell verksamhetsplan, men har en utvecklingsplan innehållandes målsättningar för åren 2018-2020 som följs upp
- Nämnden har en heltäckande internbudget för år 2018
- Under sammanträden sker löpande rapportering kring ekonomi och verksamhet. Informationen i protokollen är dock delvis knapphändig för läsaren
- Åtterrapporering av beslut som fattats på delegation sker vid sammanträden
- En internkontrollplan har upprättats och följs upp av nämnden
- Ingen mer fullständig riskanalys har genomförts för nämndens verksamhet
- Åtterrapporering sker enligt plan
- Mätbara/uppfoljningsbara mål finns upprättade för nämndens verksamhet
- Nämndens verksamhetsmål sammanställs i sin helhet på årsbasis med viss delrapportering under året
- Enligt prognos för helåret kommer Lapplands Gymnasium att uppvisa ett negativt resultat om ca -3,5 mnkr år 2018
- Genomgående framgår i protokoll och beslut vem som ska vidta beslutade åtgärder och när åtgärder ska vara klara
- Nämnden följer löpande upp de uppdrag som lämnats till förvaltningen
- Avvikelser mot mål framgår inte alltid av protokollen vilket gör det svårt att avgöra huruvida åtgärder har behövt vidtas gällande verksamhet och ekonomi. Hänvisning till bilagor eller utskick är vanligt och huvuddragen i rapporteringen framgår inte alltid för läsaren av protokollen.

Av diskussionen med nämnden framgår bland annat att:

- Nämnden upplever att kvalitetsrapporterna ger tillräckligt med underlag för nämnden, både om vad som har genomförts och behovet av åtgärder framåt
- Gällande arbete med riskanalys har frågan om kompetensförsörjning av behöriga lärare diskuterats och förslag har lagts om att en särskild riskanalys ev borde genomföras för detta
- Gällande de ekonomiska målen ligger orsaken till underskottet i migrationsmedlen och fördelningen av dessa med medlemskommunerna. Medlen från Migrationsverket släpar fortfarande även om en del kommit in. Det har varit svårigheter under mandatperioden avseende etableringsersättningen och det pågår ett arbete med kommunerna för att nå en samsyn om fördelningen av dessa.
- Det behövs enligt nämnden fortsatt fler lärare i alla medlemskommuner och ev skulle mer samverkan med resp kommuns lärcentra införas och kunna effektivisera personalnyttjandet.
- Nämnden utvecklar styrning och kontroll, ex IK-plan och årshjul, löpande och upplever att det går åt rätt håll.
- Ett utvecklingsprojekt för fjärrundervisning pågår.
- Det upplevs av ledamöter i nämnden finnas en viss osäkerhet om LKF långsiktigt ska leva vidare, kommunerna behöver enligt ledamöter i nämnden ge tydliga besked i frågan.

Vår **sammantagna bedömning** är att gymnasienämndens ansvarsutövande i huvudsak har varit tillräckligt, att gymnasienämnden till övervägande del har vidtagit åtgärder för att nå fastställda mål avs. sin verksamhet, men att nämnden i begränsad utsträckning vidtagit åtgärder för att nå fastställda mål avs. ekonomin.

Tjänsteställe, handläggare

Revisorerna

3 Resultat direktionen

Granskning av protokoll och dokument visar bl.a. följande:

- Någon i alla delar heltäckande verksamhetsplan har inte framkommit för direktionen. Aktivitetsplaner finns dock för huvuddelen a verksamheterna.
- Mätbara ekonomiska mål i form av budget och finansiella mål finns.
- Vid sammanträden sker rapportering kring ekonomi och verksamhet löpande enligt plan.
- Av årsredovisning och delårsrapport framgår måluppfyllelse, resultat och effekter.
- Av protokollet framgår inte om direktionen får löpande återrapportering av beslut som fattats på delegation.
- Internkontrollplaner finns antagna. Dessa revideras årligen med tanke på riskområden.
- Att någon heltäckande riskanalys skulle ha genomförts har inte framkommit.
- Övergripande verksamhetsmål har antagits för LKF samt för de verksamheter som befinner sig under direktionen organisatoriskt. Dessa är till övervägande del mätbara.
- Majoriteten av verksamhetsmålen uppnås för år 2018.
- Direktionen preciserar i protokoll vem som ska göra vad och när åtgärder ska vara klara.
- Uppföljning av verkställighet av beslut sker och ingår i internkontrollplanen.
- Av protokoll framgår inte alltid avvikelser kopplat till mål för verksamheten vilket gör det svårt att bedöma om åtgärder behövt vidtas.
- Gällande ekonomin har åtgärder, i form av besparingar, vidtagits för att nå uppsatta mål.
- Förbundets ekonomiska utfall blev svagt positivt för helåret och samtliga finansiella mål nås.

Av diskussionen med nämnden framgår bland annat att:

- Gällande verksamhetsplan kan den ev utvecklas även om den nuvarande modellen i stort omfattar vad som normalt borde ingå i en verksamhetsplan.
- Direktionen beslutar om budget på övergripande nivå medan internbudget hanteras på tjm-nivå. Direktionen får bra återkoppling från tjm-nivån, och det tydliggörs om det krävs beslut av direktionen.
- Rapporteringen vad gäller verksamhet och ekonomi kunde vara lite tydligare av vilka informationer som lämnas men överlag upplevs det fungera bra. Direktionen har tillgång till allt man behöver, ofta via bilagor.
- Ett utvecklingsområde är att få ytterligare återrapportering av delegationsbeslut, särskilt där direktionen har gett långtgående delegationer
- Utvecklingsområden finns vidare med att beskriva hur värdegrunden nås i verksamheten.
- Arbetet med ny fördelningsnyckel har pågått under året men direktionen är inte i mål då konsensus mellan kommunerna ännu inte gått att nå.
- Planen för att hämta hem tidigare underskott till 2020 ligger fast, ”men det blir tight”. Det finns osäkerhetsfaktorer avseende extern finansiering/etableringsersättningen, och det uppges att gymnasienämnden har diskuterat att återställningsperioden kan behöva bli längre.
- Utmaningar framöver finns, särskilt gällande ekonomin. Vidare avseende vilka samverkansområden som ska ingå i LKF samt fördelningsnyckel. Även att bättre följa upp vem som gynnas av olika samverkansdelar så att det visar sig att/om alla kommuner vinner totalt sett.

Vår **sammantagna bedömning** är att direktionens ansvarsutövande i huvudsak har varit tillräckligt, att direktionen till övervägande del har vidtagit åtgärder för att nå fastställda mål avseende verksamheten, samt till övervägande del vidtagit åtgärder för att nå fastställda mål avseende ekonomin.

Bilagor: Gransknings-PM för Gymnasienämndens och Direktionens ansvarsutövande 2018